

Bref från en sjöfarande til hans gode vän. Göteborg år 1797

1700-1829: 78 G a Br. Brev

National Library
of Sweden

BREV FRÅN EN
SÖDFÄRANDE

1797

Anteckn.

Ung.

(Fr.)

o

1777

1700-1829

1797

205/539

1797

96
250

Bref från en järfarande... Gbg 1797.

Enligt uppgift av iörlöjgenjör Henning Haglund, Sthlm, innehades restupplagan av denna skrift av en fröken Carolina Beckman i Sthlm. Såväl hon som hennes syster, fröken Nicoline B., båda nu döda, ansågo, att den författats av deras far, iö-kaptenen Niclas Beckman, vilket dock är omöjligt, emedan Niclas B. var född 1816 (död 1856). Möjligen kann föf. vara dennes fader, Christian Beckman, även han iö-kapten och från Värmland. Att skriften har något samband med släkten Beckman, är i varje fall tydligt.

Uppgiften i E. Österlunds antilexariats katalog no 15, att föf. skulle heta "N. Berg" är alldeles ogrundad och beror på ren missuppfattning.

BREF

5v. Saml.
Anders,
Umg.
Cord
1700-1829

FRÅN en SJÖFARANDE

TIL

HANS GODE VÄN.

GÖTHEBORG ÅR 1797.

BREV

Af en hændelse fik jeg at see en correspondance mellem en Svensk og Norsk Söefahrende, som adskillige aar havde fahret med mine skibe; Jeg fik tilladelse at giennemläse de Svenske Breve som jeg fandt faa nyttige for de Norske, Svenske og Danske Söefahrende at ieg beslattede med Ejerens tilladelse at giöre dem almindelig bekiendt ved Trykken: Den liiden bekostning som ieg derved sættes udi vil ieg ansee som en reen Gevinst, om ieg derved kunde bidrage noget til de Söefahrendes Bedste; og De vil uden tvivl ved giennemläsning af disse faae blader erkiende Sandheden af mange oppdagelser, og maaskee nogle derved maae tage den Lykkelige Beslutning, at tage sig i agt for at forföres ved andres Bedragerie, egen uordentlighed og en slet Huusholdning; og giöre sig selv lykkelige, og nyttige for Fädrenelandet.

C — aar, 1797.

UDGIVEREN.

af kronen

FÖRSTA BREFVET.

ST---D.

Min Kära Broder,

DU kan intet tro hur glad jag blef häromdagen då jag af en händelse fick veta at du kommit hem lyckligt och väl med den gamla skutan och det få sent på vintren. Men skall jag tro det man tillika berättade, at du likfom jag ger sjön på båten och tänker bli landkrabba i ditt fädernesland? Om det få är önskar jag dig mycken lycka; ty sjölefnaden är ändå ganska befvärlig, när man rätt tänker efter, fast vi tänkte få litet på det när vi sist råkades i Amsterdam och dansade få friskt med de utstofferade holländska flickorna. Som du vet få hade jag aldrig rätt lust för sjön, utan ångrade många gånger at jag en vacker dag tog hyra i Götheborg som ljunzman, i stället för at resa til Lund och bli Student. Jag glömde snart all min latin och lärde mig äntra och refva på svenska få godt som någon. Det kostade på mig i början, men när vi kom i hamn glömde jag som andra alla befvärligheter, vid glasfät och hos flickorna. Om jag skall berömma mig sjelf så var jag just intet fallen för Kroglefnaden och liderlighet; men du vet at när man är med ulfvarna få måste man tjuta med dem. Likväl fann jag til slut, at jag tog det ordspråket uti en altför vidlöftig bemärkelse, och at jag ofta rucklade bort

A 2 min

min hyra utan at vara tvingad af andra ulfvär än min egen lust och af vanan, som jag fick, at lefva fritt och lustigt. Nu sedan jag fått en liten torfva och skall låtsä vara hushållare finner jag nog huru rasande dum jag var som intet lade mig något til goda för flere år bortåt. Jag ser nu tydeligt, at om jag minskat segel i tid så skulle min lefnads-skuta nu varit rätt väl förhydd och alltid kunnat segla i smolkt vatten, emedlertid är det gjort som gjort är. Men jag ville önska at du min kära Bror, som visst tänker lika med mig, ville öfvertala så många af dina och mina landsmän som du råkar, at hushålla litet klokare medan de kunna förtjena pengar. När man en gång blir utsliten och intet orkar släpa mera så går man der i marvatten op öfver öronen, och ingen förbarmar sig då öfver den fattige Sjomannen, hvarken den ene eller andre, til och med Krögaren, som förtjent så många pengar på matrosen när han var boven op, skall nu vara så hårdhertad och låta honom förgås på gatorna. Jag skall aldrig glömma hvilket elände det var i England efter sista americanska örlofven; då både dina och mina landsmän fick furt omgälla at de varit i engelska farten. Men monn tro jag sjelf kom ihog det sen och var klokare; nej jag tror juft at vi äro förtjufta och förvillade af ingen goder, jag kan intet veta bättre. Det är visst intet omöjligt at lägga tilhopa litet, bara en kunde komma sig til at börja med hushållningen och låta bli det förbannade supandet et cetera.—Det lilla jag nu har förtjente jag på några lyckliga refer inom dessa fyra sista åren, Jag må visst tacka Gud för lyckan som alltid varit med mig, men jag sjelf har varit bra dum, ja dum som Eselhufvudet; aldrig förstod jag at hålla på styvren, det juft ryser i mig när jag tänker på huru 20—30 ja til och med 40 guineer gick som en dans ur pungen, och när jag nu räknar efter så är det likväl vackra styvror; betänk

betänk bara 20 pund vore öfver hundra riksdaler Specie eller Sex hundra daler Silvermynt och det är Ett Tusend åtta hundra daler Kopparmynt efter Svensk räkning, och det min Bror är hederliga pengar det i Sverige. Jag tors intet tänka på huru jag på några veckor förstört så mycket som jag kunnat lefva hederligt på för hela året och längre. Det hade varit bättre at jag aldrig haft de pengarna än at hafva förstört dem så liderligt dumt; ja hvad skulle jag i utrikes tjenst och göra. Det dumaste jag gjorde i mina dagar så var det då jag rymde från mitt svenska skepp, ty med det samma gaf jag mig rätt hin i våld och i krögarnas klor i London. De klädde mig skall du tro, fast jag kan intet säga at jag funnit krögarna bättre på andra platfar; jag tror juft at hin håle har gjort ut skälmar och bedragare i alla stora handelsstäder och på alla krogar. Jag har i senare tider fatt up mig til minnes åtskilliga äfventyr i detta ämnet, och när jag i bland sitter för mig sjelf och funderar på allt det der, så begriper jag intet huru vi sjöfarande kunna vara så för fäseligt dumma och låta så narra ofs op i fynen. Men Gud ske lof det är förbi och min lek är slutad någorlunda bra fast jag också fått besanna det, at galna hundar få rifvit skin. Adjö, skrif snart til mig, Du är en gammal god vän och det skall juft roa mig, at som oftast skrifva och höra huru du mår. Det är så roligt at skrifva til en god vän och påminna sig alt både nytt och gammalt.

Jag är och förblifver Din min kära Brors.

Trogne Broder,
Nils B. —

ANDRA BREFVET.

M. K. B.

DITT kärkomna bref har jag riktigt bekommit. När jag såg ditt Namn blef jag så glad vet du, som när vi efter flere dagars storm i spanska sjön stuekit ut alla ref och satt alla lappar til för en god och srykande kultje på upgående grund. Hvad det af hjertat gläder mig at du har gjort så goda refor och mår väl, och at du är min redelige broder jult som förr i sina dar.

Jag visste nog at du skulle hålla med mig i det som jag skref sist, jag vet at du har ett hederligt hjerta. Lit på det at jag skall aldrig glömma de goda råd du gaf mig sist vi taltes vid, och gud vet huru det hade gått med mig om jag intet lydt dig åt den gången. Jag har intet blifvit mer i verlden än en fattig sjöman, det är väl fant, men för alt det vet jag nog at fatta värde på en vän, som uprigtigt varnat mig för olyckan. Herre Gud, om jag ändå varit så klok flere år förut. Du ber mig påminna dig om ett och annat på det vi må kunna hjelpas åt at komma ihog sådant som vi bör varna våra landsmän för. Ack min k. Bror hvad det är roligt at mena väl och bjuda til at tjena andra på något fatt. Gud vet om vi nånsin kunde göra våra kamrater större tjenst än at varna dem för de faror de kunna råka ut för på utrikes platsar, bland bedrägeliga menniskor, som vinna på det at sjömannen är okunnig, godtrogen eller liderlig. Jag vill gärna skriva til dig om alt, til och med det som jag väl tror at jag har sagt dig förut.

Du skrifer at du undrar på at så få bli straffade hemma i Fäderneslandet för det de rymma; Det är också underligt nog; men saken lærer vara den; at
der

der ingen anklagare är der är ingen domare. Och sanningen at fåga så är man merendels straffad innan man kommer hem; ännu mer då man är rädd för at komma hem, och til slut gör sig sjelf så godt som landsflychtig. Jag har sjelf ärfarit det; jag var ändå alltid rädd för at bli anklagad när jag kom hem; jag visste med mig at jag varit just en mene-dare emot mitt eget land; och knapt trodde jag det skulle hjelpt mig at förebära de gamla urfåg-terna, at vi ha dåligare kosthåll ombord på Svenska skeppen, och så liten hyra emot den engelska; och så skjuta skulden på en elak Capten. Sanningen at fåga fann jag aldrig at hvarken det ena eller andra var så dåligt och rasande, förr än en Krögare i London fått i mig och pratade andra tankar inn i min dumma skalle. Han beskref huru väl man mådde om bord på engelska skepp och huru stor månadshyra man hade der; och sen hvad frihet man hade här i landet så väl som i engelska tjensten; med ett ord han lofvade mig guld och gröna skogar och alt let så härligt, at jag just tänkte skära guld med tälgnifvar. Men den knäfvelen sade mig intet at han sjelf ämnade knipa både tälgnifven och guldets till slut; han talte intet om at han ville så godt som sälja mig och ta väl betalt för huden som jag skulle släppa till. Han påminte mig intet det jag sen fik förnimma at alting är så förbannadt dyrt i London och att den der stora hyran varar intet längre än ett krig kan räcka; och at således det lilla säkra man kan ha i Svenska farten är bättre i längden, än det myckna osäkra man har i engelska farten. Intet heller sade han mig, at jag kunde i en knapp vändning bli präffader och få slafva länge nog på engelska krigs skeppen för mindre hyra än på svenska köpmans skepp, i fall präffgangen råkade mig utan protext (protection) ja kanske också med protext på fickan. Aldramint sade han mig

mig at han och många andra krögare voro nog stora
 bofvar för at villa narra mig och bedra mig i fall
 jag var nog enfaldig för at låta bedra mig; Han
 fode mig min sann intet at sådane herrar som han,
 intet aktade om, at til och med föföka och låta
 hänga upp sina egna landsmän på blotta misstankar;
 och du kan nog förstå min kära bror, at sådane
 menniskor som intet ha mera samvete och barmher-
 tighet än så, akta litet eller intet vår heder och
 vår egendom, när de intet mer akta våra lif. Den
 bofven som jag råkade ut för, han sa mig intet alt
 sådant der, som kunde skräma mig, nej det vaktade
 han sig före, ty det var just hans sak at bara få mig
 i fallan. Han hade nog föfökt det förr en gång,
 at bara han fick en stackars matros i fallan, så kom
 han intet så lätt dän, åtminstone intet utan at få
 god näsbränna. Jag var Gud ske lof för slug eller
 inarare nog lycklig för at intet bli helt och hållit
 råbråkad af de barbarerna i Amsterdam och Lon-
 don; men jag har sett och hört så många många
 fäfeliga exempel på gemenheter och våld emot det
 fattiga Sjöfolket, at jag många gånger svor i mitt
 sinne deröfver at det intet var i min magt at låta
 slafbasana springa rå åtminstone sex gånger i vec-
 kan. Jag tänker, at de skulle då behöft hvila
 sig på den Sjunde dagen och åtminstone bättre fira
 Sabaten och hvilodagen än de göra i London, der
 du vet at vi Svenska har vår egen kyrka likfom
 J Normän och Danskar. Nu vet du at De der
 herrarna gå antingen ned til Gravesend för at sköta
 sin slafhandel på Söndan, eller ock om de gå til
 kyrkan, så gå de fallan dit för annat än för att
 narra sina landsmän til at rymma och bli menedare;
 Det är envacker Gudstjenst det, när man rätt tän-
 ker efter. Jag skäms ännu på mina kamraters väg-
 nar, när jag kommer ihög huru mången på spe
 kallade den Svenska kyrkogården för oxmarknaden;
 ty

den; ty du förfår väl at vi fattiga sjömän voro oxarna med hvilka det handlades; och de voro intet stort bättre som dref handeln.

Jag vill juft berätta dig huru jag kom til at rymma från mitt skepp, jag skall väl aldrig glömma det om jag ock lefde så länge som Metusalem. Det var en Söndag då jag kom ur kyrkan, så mötte mig en Herre, som jag tyckte af hans Kläde drägt fast han var krögare och en skälm, ja det har jag sedan sagt honom midt i synen at han var: Han kom och talade så vackert med mig och var så höflig och bad mig hålla på honom i Wapping der han bodde intet långt ifrån Bell Dock eller Bell Hvarf, lika mycket. Jag tackade och sa som sanningen var, at jag hade ivårt för at komma i land. Han sade at han ville tala vid mig om något angeläget, och det blef afflutadt at jag skulle hålla på honom nästa Söndagen i stället för och gå i kyrkan; och om jag ville ta några goda vänner med mig skulle de också vara ganska välkomna, för han tyckte om när landsmän hålla på honom sade han. Sagt och gjort. Jag kom riktigt dit och han trakterade som bara hin och omsider kom vi öfverens, at jag skulle rymma från skeppet och bo hos honom; han försäkrade mig at han skulle försvara mig för Captenen och sätta mig i den bästa vägen til at förtjena pengar. Toker trodde hvad galen sa. Men jag hade en kista med tämmeligen goda kläder uti, och jag hade hyra innestående; jag sade uprigtigt at jag intet hade råd til at gå ifrån allt detta som sparf ifrån ax. Men ska tro han var intet rådlös och han visste nog at prata för faken; De der lumpna riksdalerna sade han, hvad betyder det emot så många gineer, snart skall den skaden bli ärfatt; och så åtog han sig, at skaffa både mig och kistan i land någon natt då jag skulle vara på vagt. Så gick det också. Men jag tyckte at det var juft
B med

med lifsfara jag kom undan. Och aldrig tror jag at jag vågat föföket om intet flyremannen hade gått til fångs med sitt lilla rus; Det kom till pafs skall du tro. Men det som måft hjälpte till var det at ett par af kamraterna gjorde mig sällskap få at vi hjälptes åt. På detta fättet börjades min engelska fart. Jag tyckte sjelf at jag burit mig åt som en skålm och var ganska ledsen inom mig en lång tid bortåt, fast jag skåmdes för at låta märka det. Men du vet min kära Bror, at vi sjömån intet lägga något på hjertat länge. Krögaren gaf ofs ett godt rus at börja med och sedan fick vi många rus på köpet fast för våra egna pengar. Vi drack på credit tils vi fick hyra; det varade intet länge innan vi fick hyra, ty vi hade inga pengar. Men det minns jag at min räkning var så stor och lång när jag kom hem igjen, at när jag fick höra huru mycket jag hade at betala, så tyckte jag juft at jag måtte ha supit som en häst. Du nämner at du nyligen varit i London och at krögare och herbergare äro mera befångda nu än förr till at förtjena pengar med rätt och orätt. Vet du Bror jag har alltid tänkt sen jag började tänka, at de aldrig kunde bli värre än de voro. Men jag märker at mitt bref är så långt at papperet intet räcker till. Härnäst lofvar jag dig några vackra prof på Sjömannens enfaldighet och krögarens list och skålmstycken. Gud vet huru vi kunna vara så blinda och ha så mycket förtroende för sådana elaka menniskor. Må alltid väl och lät mig få svar med aldräförsta.

Jag är och förblifver m. m.

P. S. Huru är det, jag minns intet om du är gift? Jag hade så nära glömt berätta dig at jag friar till en rak flicka, som tjent i Götheborg till och med som kammarjungfru hos Landshöfdingens. Du ska

fka tro det är en rar flicka. Det var en guds lycka at jag intet var gift när jag rymde; eller det var snarare en olycka at jag intet var gift med en så söt Donna när man narrade mig till att rymma, ty jag tror helt visst at det varit omöjligt för mig då at rymma och bli så länge borta ifrån Sverige.
Adjö.

TREDJE BREFVET.

M. K. B.

DITT länge efterlängtade bref har jag riktigt bekommit, ditt hälsosamma tilstånd fögnar mig hjerteligen och jag önskar det må continuera. Det roar mig mera än jag kan beskrifva at min k. Bror är just i samma stälning som jag och håller på at göra sitt bestick på giftermåls Kortet. Jag har den äran at gratulera min k. Bror; om jag förstår dig rätt och din kärliga beskrifning öfver din Donna, så är du lika så kär, glad och lycklig som jag. Så du håller med mig at du icke ville rymma från henne för aldrig så många gineer; du må väl säga det, at det är en obegripelig hårdhet at kunna så handtera en fästemo eller hustru, eller föräldrar, fyskon och barn som många sjömän göra då de utomlands rymma från sina skepp och sedan aldrig låta höra af sig på många och långliga tider. Jag vet det med visshet at mången Sjöman låter hustru och barn svälta hemma under det han horar och super op det han förtjenar; vet du at det tycker jag ändå är värre än alt annat, och jag för min del kan intet begripa at menniskor kunna vara så hiskeligt obarmhertiga. Min k. Bror, fast vi äro sjömän, ha

vi ju ändå människoförstånd och människohjertan; men i det förbannade brännvinet har så mångens både förstånd och hjerta drunknat. Det är visst intet underligt som du skrifer, at man vill vara okänd och tar sig annat namn när man har rymt och är på fätt och vis en skälm emot sitt eget Fäderne-land; men det kan väl intet hindra en man at ändå skriva hem till sin hustru och skicka henne litet pengar ibland; intet bör det hindra en far at tänka på sina fattiga barn, som kanske ligga hemma ut-
 tvultne och gråta efter bröd när han super och fräffar som bäst. Herre gud hvad det gjorde mig ondt, ja det just skar mig i hjertat när jag härom-
 dagen råkade en fattig moder med tre små barn, som är i så stor fattigdom at hon får lof så godt som tiggas, och hon har nu på två års tid intet hört utaf sin man om han är lefvande eller död; hon gret så bitterligt, och jag tänker at en sådan man och far han får väl en gång dyrt betala de tårarna. Hon sade at hon hört sägas, at han seglar från London och uppehåller sig der. Jag tackar min Gud at jag aldrig haft tillfälle til at vara en sådan hundturk; ja värre är en sådan, ty hundturken äter åtminstone icke op sina egna, men sådana der fyllhundar de just så til sägande super op hustru och barn, eller det som skulle bärga deras lif. Det supas, det supas är en helfvetes konst, det har ruinerat mången bra karl och fört mången til tiggare stafven, til synd och til grafven för rimmets skull. Och det är det värsta, at när man en gång fått den satans vanen at gå yr och galen i hufvet så kan man intet vända igjen. Man går åstad i fyllan och ofta gör det man sen ångrar och det man intet kan glömma eller ha någon ro för, förr än man blir full igjen. På sådant vis blir då hvart och ett nytt rus ett plåster på samvetet, men ett förbannat plåster är det, ty det är
 just

just det samma som en ville lägga spank fluga på ett sår för att läka det.

Förlåt mig min k. Bror att jag intet har tid att skriva mera för denna gången. Jag blef just en ljugare för dig, ty jag minns att jag lofvade skriva om sjömannens enfaldighet och krögarens list, men i det stället har jag nu bara skrivit om Sjömannens fylleri och obarmhertighet emot de fina; ja ja det är min fann intet utan att krögaren ofta har en stor del i det också; ty hvad är det väl han studerar mera på än just det, att göra hvarendaste matros till en fyllhund och liderlig krabat; på det viset har han alltid sitt spel vunnit, ty då har han alltid bästa förtjensten, och på det viset har han alltid matrosen och hans pengar i sina klor.—Regera dem—jag vill intet svärja, men det säger jag, att det är väl stort undervärk om nånsin krögare komma till guds rike, jag menar sådana der, som förföra ungt sjöfolk till att bli rymmare och supare och svärjare och horare och allt hvad styggt vara kan. Det just ryser i mig så att jag måste sluta att skriva, men jag är och förblifver m. m.

FJERDE BREFVET.

M. K. B.

NU har jag så länge väntat på brev ifrån dig, att jag intet ger mig tolamod att vänta längre, och du skall få ett långt brev för omaket. Jag höll intet mitt löfte sista gången, och det vill jag nu bota så godt jag kan. Tro mig att jag själf ärfarit mycket af det jag skrifer om, så att jag vet att det är sannt; och du lærer min fann också hafva varit framme någon gång för förföken sist du var
i Lon-

i London. Jag tror ändå at det är det värsta flället på Guds gröna jord, ja der är man ofta värre ute än när man råkar i lägervall för flamska bankarna, på hvilka jag en gång förlorade det lilla jag hade, men fick dock behålla lifvet och ett godt samvete: Ack hvad det är godt at ha det, när man råkar i sjönöd och ser döden för ögonen.

Jag nämde siff at man bör hushålla och skicka hem pengar til hustru och barn, eller samla något för sig sjelf; men det blir väl en omöjelighet för den som vill lefva på krogen. Du vet nog sjelf huru kritbiten skjuter fart på krogtaflan. Man vet knapt ord utaf förrän en hel refas förtjenst strukit i skrinet och ett godt stycke på den andra eller nästa refa. Lit du på at jag märkte nog huru brådt om krögarmor hade och huru lätt det var för henne at skriva Sju för Tu. Jag var merendels så slug at jag intet let på det der protocollet utan mindes sjelf huru mycket jag förtärde och betalade genast; ja vet du det är ett stort spratt för dem det at man betalar straxt; ty då är det intet så lätt för dem at få hela 5 och 6 gineer bara för en veckas förtäring. Men faken är den min bror, när man faller på supå så går det f— i våld. Om jag någon gång råkade til at få ett rus, så förlorade jag minnet och då märkte jag straxt at hin håle varit framme och haft sitt spel med kritbiten. Detta hände mig väl ganska fällan, men lika rasande var det; ty min förtjenst var alltid förtärd innan jag blef förhyrd igjen. Ser du jag var så enfaldig i början och märkte intet at detta var krögarens list, han skulle skaffa mig skepp, och det inbillade han mig at han bjöd til, men han krånglade och drog ut på tiden tils jag gjort ända på de fattiga styvrarna. Sen det var gjort då ska tro krögaren til och med skyndade på mig. Men har du väl hört på en annan fatans list; ja de krögarna äro så utstuderade och vi sjö-
män

män så hjertans dumma; Det hände mig en gång at jag var i skuld hos värden och kom hem från en sydfjö resa, och jag hade förtjent bra nog på mina Schärs (Shares) uti fängsten, men som du vet så kan man aldrig bli aflönter genast, utan det går ofta länge nog om. Min värd som hade at fordra af mig visste nu at jag kunde betala honom så snart jag fick ut mina pengar, men han funderade på at få mera än jag var skyldig honom. Derföre fordrade han sin betalning, och förestälte mig at det var svårt för mig at ligga och vänta på aflöningen, det torde dra ganska långt ut, sade han, och så torde Captenen til slut narra mig och göra ansenligt afdrag; Värden tilböd mig derföre sin tjenst, Han ville qvitta utaf min skuld och gje mig penningar til, dem jag då väl behöfde, och så ville han skaffa mig skepp, om jag allenast gaf honom fullmagt at taga ut de innestående pengarna när tider blef; men ser du han gaf mig intet så mycket, sedan skulden var afqvittad, så at det svarade emot hela min fordran; nej han förestälde mig at det var en osäker fordran; jag var nog dum för at tro honom och lät narra mig til at sälja min hela fordran för hälften af hvad jag bordt vänta, och jag är säker at han knep hela Summan. Der är Judar i London som bruka samma list och handla så der med sjömän. Ja de Judarna der, det är också ett pack, jag menar de der som gå omkring på krogarna och bjuda ut ur; hvad man blir narrad om man handlar med dem, det är långt bättre at rent af gå til en urmakare.

Jag lät intet narra mig på det sättet mer än den ena gången, ty jag fick sedan veta at man hos mängen hederlig karl skulle kunna få hjelp emot liten afräkning, då en sådan fordran var riktig, utan at man behöfde förlora hälften som jag visst förlorade den gången. Jag har sedan funderat på den
faken

faken och jag tycker at det vore bra om våra kyrkor i London den Svenska så väl som den Danska vid sådana tilfällen kunde förskjuta penningar och hjälpa de sjöfarande som hade sådana der inestående fordringar. Och om vi också då skulle ge kyrkorna en liten ränta eller skänka litet til kyrkan för sådan hjälp, så vore det i alla fall bättre än at kasta sina pengar i halven på Vårdarna, som min fann ta väl betalt för alt hvad man har utaf dem. Jag kommer ihog det hiskeligt dumma bruket, som sjömannerna ha i London, som på andra ställen, jag menar det, at gje vill an pur (will and power) till slafbasana och hos dem lämna sina penningar när man går ut på ny resa. Det är både skam och skada, då vi ha våra egna kyrkor; när man sätter in sina pengar der så vet man hvad man kan räkna på med säkerhet; men huru kan man vara säker om det lilla man har när man lämnar det hos krögare eller andra värdar. Utom det at de altid skinna en på något när de skola göra reda för pengarna, så kan det ju hända at de spela bankerut eller dö medan sjömannen är borrt och hvar vill han då få sitt igjen när han kommer hem. Våra kyrkor kunna väl aldrig spela bankerut vill jag tro, och at de intet kunna dö det är säkert; och at man intet blir skafd och skinnad af kyrkan det vet jag med visshet, man är altid säker om sina pengar, det har jag sjelf försökt, sen jag blef så klok och hade mer förtroende för kyrkan och prästen än för krympare och slafbasar. Der är också en annan sak, som man bör betänka, at om sjömannen, som lämnat sina pengar och kläder efter sig i London skulle dö ute på resan, som lätt kan hända efter vi alla äro dödliga menniskor, så är det ingen tvifvel på at släktingar hemma i Fädernelandet få godt af pengarna om de äro lämnade uti kyrkans förvar; men det går tvärtom när

när pengarna äro lämnade hos slafbasarna, ty det är så vanligt at de blodfugarna sluka i sig båd somt och alt, båd de lefvandes och dödas egendom. Ja lit på det min bror at dina så väl som mina Landsmän som hålla krog och härbärke i Amsterdam och London, de ha tagit många orättfärdiga summor som bordt komma hem til sjomännens fattiga släktningar om rättvisan haft sin gång. Jag känner hur det går til, det är ömkeligt at tänka på. När en Sjöman dör på en resa så gå Vårdarna straxt bort och visa op vill an pur (will and power) för at få ut innestående hyror, eller ock svärja de på, at de hade så mycket at fordra, ja det afflägga de sin falighets ed på, om det är sant eller icke, och lagen är sådan at de kunna svärja sig til pengar. Det är min sann intet underligt at de våga på sådant mot en som är död, ty om man talar väl vid dem så äro de nog i stånd at göra det samma mot de lefvande. Jag har varit med när sådant händt också, när de gjort op falska räkningar och fordringar och låtit arrestera matrosen för at tvinga honom til at betala det han aldrig var skyldig. Då måtte den stackaren betala om han vill slippa ut, eller skaffa någon som vill gå i kautsjon (caution) för betalningen, annars får han ligga i arresten både länge och väl; och kommer han ut och vill föka rätt genom lagen så kostar det så mycket, och så är det så mycket krängel och utdragning på tiden, at han så gärna ger op sin rätt och får nöja sig med at vara så hanterad, och det har han då som en hund hade bitit honom. Men det är värre ännu det jag vet exempel på; jag vet när krögaren låtit arrestera landsmän på blotta misstankar för tjuveri och låtit dem ligga i Newgate och värkeligen försökt at få dem hängda. Det tycks vara hårt af en Svensk eller Dansk at vilja se sin egen Landsman hängd i London, om han också hade begått något brott, fast ordspråket

C

lyder

lyder så: fjäl min bror så häng en tjuf; Men det är mer än hårdt och djefvulkt at göra sådant förfök emot en medmenniskas lif då man efteråt funnit at den var oskyldig som krögaren förfökte at få i galgen. Si så går det til min k. Bror. Jag skulle intet sluta detta hvarken i dag eller i morgon, nej intet för en hel månad om jag skulle upräkna alla de grufveligheter och skälmstycken som öfvas emot det fattiga sjöfolket; på lätt och vis kan det vara rätt åt ofs, då vi ha mera förtroende för krögare och krympare än för annat hederligt folk; bara krögaren pratar ofs öronen fulla med gineer, och kan måla ut våra sjökaptener och hjälpa ofs at processa mot kaptener och så vidare, då tro vi honom som han vore Gud fader sjelf, fast han ock vore den största bof. Gu förlåte mig mina svenksa synder och alla mina onda tankar; men vet du jag kan intet låta bli och tro och tänka at om det kom i dagsljuset och för domstol der inga falska eder hjälpa, så skulle vi få se at krögare och slafbasar ntomlands, narrat och roffat och röfvat sina landsmän så hiskeligt så at det vore få eller ingen af dem som icke sjelf förtjente at bli hängd i stället för det de nu förföka at hänga matroser för små stölder eller oskyldigt. De sista gångerna jag gick op eller ned för Londons rovar (riviere) tänkte jag alltid vid mig sjelf, nog vet jag hvilka som borde hänga i dessa galgana; men tänkte jag, det vore ta mig dalren intet rum nog emellen London och Gravesend. Det vore en god varning för matroserna at vakta sig, och det skulle skrämma mången från at slå sig på det der handtvärket at sälja och förföra och bedraga och tyrannera sina landsmän. Ja det som kan förarga en mäst är det, at de mäste af de der hundturkarna ha sjelf varit sjöfarande, och ändå så litet fråga efter huru de handtera matroser; men man lærer få säga om det såsom ordspråket lyder
om

om bonden; man får säga, för at plåga matrosen, för at narra och bedra matrosen, så gör matrosen til krögare eller husvärd. Men vet du bland alla de platlar jag seglat på i mina dar är London den farligaste; ingenstads i verlden är man så utfatt för oförrätter och tjyfftek af alla optänkeliga slag; der hjelpas åt egna Landsmän och andra; Christina och Judar; man kan intet ta ett enda steg utan at vara i klorna på någon skälm; och på intet ställe i verlden tror jag at det är krångligare lagar och dyrare at få rättvisa, för man kan ha rätt och gå til lags för tio pund och man kan förlora sin rätt och få betala ut fyrtio pund och mera til åt advokater och skälmar. At försvarja sig och aflägga falska eder der i London det bekommer många mindre än det skulle bekomma mig at ta mig en god sup eller ett glas grogg om en stormig vinternatt i nordsjön. Efter jag har kommit til at tala just om London, så skall jag väl säga litet mera derom; men det blir intet förrän nästa gång och det skall intet bli långt til, för nu är jag just i taget. Icke mera för denna gången utom min kärliga hälsning til kärestan. Jag är och förblifver m. m.

FEMTE BREFVET.

M. K. B.

JAG skyndar mig at skriva detta som jag intet hann at skriva sista gången; men det säger jag dig at så visst som jag heter Nils får du intet en enda rad mera förr än du har skrivit mig til. Var intet så het på gröten fast du har fastemö at du för den skuld kalnar emot din vän, och glömmet hvad du lofvat.

Jag vill då hålla mitt löfte och berätta af när jag var i London sist det är nu omkring ett år sen, så hörde jag en gång i sjelfva kyrkan omtalas en gemmen händelse. Jag minns intet just så noga hela sammanhanget, men så mycket minns jag, at det var visst hundra pund som tre mina landsmän hade lämnat efter sig. Det var månads pengar innesående hos en köpman. Men menar du väl at deras slägtingar i Sverige fick en enda skilling. Nej, två af de döda hade tagit andra namn så at det var omöjligt få rätt på deras slägtingar; och likagodt kunde det också vara; ty der var fraxt två krögare, som aflade sin salighets ed på, at de hade at fordra alla dessa pengarna, och köpmanen var nödfakad at betala ut pängarna, är icke sådant för fasetligt; må man intet säga som ordspråket lyder at hin är lös och går på torra landet, och at menniskor ha just bitit hufvet af skammen der i det satans London. Jag säger som jag har sagt at det är det värsta hål på guds gröna jord, för der täfla judar och Christna, egna landsmän och utlänningar om at narra och bedra; och vet du hvad bror, jag skäms just när jag måtte tilstå det som jag också sjelf ärfarit på flere utländska platfar at vi få mästadels säga om våra egna landsmän, at de närmsta är de värsta. Och det är likväl gruffamt när man rätt tänker efter, at så der svärja bort kropp och själ för at komma åt sina landsmäns pengar. Man talar alltid om at sjömän svärja så mycket, men jag har den goda tankan om matrosen, at han må vara hurudan han vill så skall han först bli krögare och slafbas innan han kan så gje sig fan i våld lifs lefvandes genom sådana falska eder. På sätt och vis är det visst matrosens eget fel at sådana samvetslösa menniskor ha tilfälle til at försvärja sig och göra så mycken orätt. Vet du bror om bara mina kamrater ville lyda mitt enfalldiga råd så skulle det aldrig kunna ske, ty jag
förstår

förstår nog huru de skulle bära sig åt, och det vore ett knäfvets spratt för de skälmarna som nu så der lätt svärja sig til pengar. Mitt råd vore det, at en sjöman aldrig skulle gå til sjöns innan han liqviderat med värden och fått hans rigtiga qvittens för betalningen. Kunde han intet betala utan vore skyldig något til sin värd, så skulle han ta en skriftelig förfäkran af värden at han intet vore skyldig mer än så och så stor samma. Sen skulle Sjömannen lämna en sådan qvittens eller förfäkran til någon väl känd och pålitelig landsman tillika med fullmagt at ta ut innestående hyra i fall han dödde på resan; men då skulle han också riktigt gifva namn på skeppet och den captenen han gick ut med, och adrefs på Rederiet, han skulle också gje sitt rätta namn tillkänna och hvarifrån i Sverige han vore. Ser du då kunde aldrig en Vörd begå sådant bedrägeri som nu sker, för om värden då tvor så at själen skrek i honom så kunde det ändå intet göra om intet qvittenset, ej heller kunde hans ed göra skulden större än han sjelf ärkänt i sin egen skrifteliga förfäkran; och jag tänker at han väl aktade sig då för at svärja falskt. Men jag kommer nu ihog en ting som sjömannen borde noga märka, nemligen at så väl qvittenset som den andra förfäkran skulle vara på riktigt stämpladt paper, ty i London är lagen den, at sådana paper intet gälla utan då de äro på stamp som engelsmannen kallar det. Du ska tro at jag förstår mig nog på lag och ordning fast jag förut fått plickta för mitt oförstånd och godtrogenhet; jag har min sann betalt lärpengar för det lilla förstånd jag nu har. Det kom mig sjelf til nytta nog sent och just derföre önskar jag at jag kunde på något sätt använda det jag vet, til mina fattiga kamraters varning och nytta. Til slut var jag alltid så klok och sade för prästen eller Konfuln mitt namn och min födelse ort der mina slagtingar lefde;

jag

jag fode altid til dem hvad skepp jag gick med, til hvilken plats och så vidare. Mina pengar lämnade jag altid uti kyrkans förvar och jag var då faker at aldrig den minsta oförätt skedde mig. Så gjorde jag i London och likså i Filadelfia, der jag en gång hade litet förtjenta pängar. Och jag må bekänna at prästerna voro ganska tjenstaktiga och hederfamma på bägge ställena. Och efteråt fann jag huru mycket slugare jag nu var i min hushållning än förr i verlden uti Lisbon; ty der bar jag mig intet för klokt åt då mina fattiga styvvar strök med i Kappelgattet. Du förstår nog hvad jag menar med det fördömda kappelgattet. Sådant ångrar jag nu tusend gånger, men nu är det så dags. Farväl med dig och hälfa kärestan ifrån en obekant vän som är och förblifver. m. m

SJETTE BREFVET.

M. K. B

DET fögnar mig at du änteligen kom dig til at skriva och at jag finner deraf at du och din Donna äro uti hälsofamt tilstånd. Men min Bror, ehuru goda vänner vi äro kan jag ändå intet tåla, at du vill göra dina Landsmän, som äro krögare, mera samvetsgranna än mina landsmän. Vet du hvad jag tänker, jo at det är likt som slikt och huggit som stucket. Hvad det anbelangar som du skrifer om, och som hände på Tri foxes då när du var i London, så vet jag just intet om det var världens fel som du påstår; han kunde visst vara oskyldig i det at den svensken blef öfverfallen af präfsgangen om natten i hans hus, och blef så illa slagen, at han

han sedan dödde på hospitalet, fast det ser illa ut om det var så som du säger ryktet gick. Nog tror jag det at krymparna också ligga inne med prästmästare och sådana der bödlar, och at de kanske ta pengar äfven af dem för at skaffa dem godt tilfälle til kap. Men i alla fall kunde viist det du skrifver om, varit ett misstag af prässgangen, de måtte ha tagit Svensken för at vara engelsman. Efter vi just komma til at tala om hvarandras landsmän, så vet jag en händelse som är ganska vis och säker. Det hände just hos en din landsman som hette Hansen eller Janson något sådant namn var det, jag minns intet rätt och lika mycket kan det vara; men det var något så gement at jag aldrig kan glömmat. Det var en min landsman, som jag kände, han var ändå ifrån halland; han tog inn hos din landsman krögaren och lämnade i hans förvar fyrtie gineer; han blef sjuk och dödde inom fjorton dagar, men förr än han dödde kallade han Svenska prästen til sig och bad honom, så värden hörde det, at han ville skicka hem pengarna til en gammal far. Men sen karlen var död ville intet värden lämna pengarna ifrån sig utan den skälmen påstod, at han hade rätt til at behålla altihop; ja han lätt intet en gång begrafva honom i Svenska kyrkogården, så gud vet om den döde kom hederligt til grafva fast han hade så mycket pengar efter sig. Kort sagt, krögaren behöll hvarenda styver, och kanske alt hvad den skälmen hade at fordra var allenast tio eller tolf pund til det mästa: Ser du Bror sådant kallar jag at vara uppenbar skäl, ja så tydeligt så at en blind käring kan ta på det. Och jag vet icke om detta intet var til och med värre än då en allmänt känd krympare i London tog Kläderna från en matros som var skyldig honom pengar och intet ville låta karlen få sina kläder om en Söndag då han ville gå til kyrkan och ta Sacramentet; ty ser du krögaren hade värkeligen at fordra och
var

var väl rädd at matrosen skulle ljuga på kyrkan och ville ha kläderna bara för at rymma; men den andre skälmen, som jag förut nämde, han hade intet minsta rätt till alla de pengarna han behöll efter den döde.

Jag kommer ihog en annan pufsluftig historia; jag kan intet annat än skratta åt den händelsen fast han är rätt gemen. Det skulle varit samma krögare som behöll kläderna för matrosen. Han narrade en Svensk at rymma från sitt skepp, som skulle gå til västindien. Denne svenske hade åtskilliga varor, som han sjelf hade tänkt at handla med, men krögaren inbillade honom at de varorna skulle sälja sig bättre i London, och han skulle lurenträja varorna i land och ta dem i sitt förvar; och det gjorde han också som en karl, för den andre stackaren fick sedan hvarken varor eller pengar. Så det hade han för befväret och för det han trodde en landsman som var krympare. Det ena med det andra lærer ofs at det är alt för oförfigtigt at tro sådana der människor som komma och villa ha en til at rymma, at det är farligt at bo hos sådana samvetslösa människor och på minsta fatt tro dem. Man skulle väl tyeka at det är svårt och akta sig för dem, men de som äro stora skälmar ibland dem äro ändå altid så väl kända at man nog kan bli varnad om man frågar sig före. Mången sjöman har ju blifvit bestulen under ruset på krogen, til och med då ingen annan varit der om natten mer än krögaren sjelf; den rackaren skäms intet för at gå och ranfaka taskboken och fickorna medan man soffer; jag vet med säkerhet at det händt. Men det är omöjligt at komma ihog eller räkna op alla de gemena knep som de der herrarna bruka för at föda sig och göra sig rika. Det vore min fann intet underligt om de vore stenrika som du säger, men är icke det underligt nog min Bror, at det aldrig är någon väl-

signelle

signelse med sådane pengar. Man kan knapt nämna en enda bland alla krögare och krympare i London som varit Svenska, så många som der varit och jag hört talas om, har der knapt varit en enda, som icke til slut fått en sk—n ända med alla deras orättfärdiga pengar. De ha rustat til en tid bortåt och varit hiskeliga kaxar, men sen ha de kommit sjelf på gillstugan och blifvit fattiga och krymplingar, och gud vet alt; med ett ord de ha alla dödt som stackare och så tror jag det måst gå med alla som lefva som rackare, för rimmets skull.

Uti ditt bref nämner du min k. Bror, at du tror det intet vore bra at för unga sjöfarande landsmän omtala kabbelgattet i Lisbon eller andra sådana liderliga ställen, du menar at det vore just at visa dem vägen. Jag för min del tänker olika med dig min k. bror i den delen. Jag tänker så at den som är fallen för liderlighet hittar altid på sådana ställen och får altid vägvisare, och jag tror det vore mycket bättre at nämna farliga gator och ställen på utrikes platfar, så at den okunnige och oförfarne som ville akta sig, intet måtte låta narra sig så lätt til att gå med liderliga gastar, då de tala om at gå til sådana liderliga ställen som Laxegaden i Köpenhamn; Hamburgerberg i Hamburg; Ridderstrat, Divelshuk och Junkerstrat i Amsterdam; Ponte skurro, Strada di Kaja och Toledo uti Napel. Jag ville också nämna någon vis gata i London, som New Gravel Lane; men der i hela Wapping är det nästan omöjligt styra klart för Horhus och Liderliga Krogar och Härbärgen i alla gator och alleer (alleys).

Du har visst ganska rätt i det at Captenen är ofta intet bättre än matrosen; och det är min fann mindre underligt om matrosen gå på sådana liderliga ställen när de intet ha bättre exempel af många både Captener och Styremän, som supa och hora

D
så

så friskt som nånsin någon matros. Vet du jag tror at jag skulle bära mig bättre åt än många som ha tjent sig up til skepp, och så flytta den gamla liderliga vanan med sig ur skantsen inn i Styrmanshyttan och så ifrån hyttan inn i Kajutan. Sådana som nu ska vara herrar om Skeppsbord och befalla, men intet ha mera ambition, de kunna minnsfann intet vänta något bättre af befattningen; ty när de intet lefva bättre sjelfva och de villa befalla matrosen, at vara beskedlig; så är det just som en präst ville fördöma andra för Synd, då han syndar så gärna sjelf. Jag minns ännu jag, huru en Capten, som jag for med, läg och horade en hel refa med ett sådant gement fytcke, som kom med i karlkläder och skulle agera kajutvakt; men det bar intet bättre til än at kajutvaktaren til slut behöfde ligga i barnsäng. När vi då kom i hamn och skulle gå i land en fridag, så glömde Gubben utaf sig och sade: gå nu intet på horhus gossar, det säger jag er. En Båtsman vi hade, han var litet frispråkare ibland, och han svarade genast: Herr Capten få vi då ta ofs flickor om bord, kanske det är mindre synd det? Gubben blef litet skamflåt ty han förstod piken och ba ofs dra för tusand——.

Så, så tänkte jag, det var väl intet stort bättre än at gå på horhuset; och intet stort bättre är det också at få sig veneriskt och ligga och plågas på hospitaler utomlands, det måtte just vara ett helvete; jag har sett så mycken ömka på sådant, at jag hilnar vid at bara tänka der på. Och många som fått näsbränna och kunde kanske bli botade och bli folk igen de låta narra sig til och gå til sådana der quackdoctare och skälmar, som antingen inbillar dem at det är värre än det är, för at få pengar utaf dem, eller också til på köpet kurera dem så at de bli aldrig folk igen så länge de lefva.

För horor och krögare, för Doctorer och krympare bevara ofs milde herr Gud.

Jag är och förblifver m. m.

SJUNDE BREFVET.

M. K. B.

TACK för din Kärkomna skrifvelse från Drammen. Det var just hederligt at du skref då, ty nog kan jag förstå at du hade att tänka på och mycket at beställa. Det är innemot fjorton dagar sedan jag fick ditt bref, och för at säga sanningen har jag intet kunnat få svaret fortare färdigt. Du må tro at jag funderat på faken. Din patron berömmar du, och efter som du beskriver honom så har du visst orsak til at berömma honom; men för öfrigt tror jag mäst, at jag tycker mera om ditt bref än köpmännerna skulle tycka om det; Det måtte väl intet vara så elaka köpmänner heller i ditt land. Du går rätt illa åt dem när du säger at det är deras fel om de ha liderliga Captener efter det står i deras magt at ge skeppet åt hvem de vill. Det har du väl rätt uti at det är i deras magt det; men intet lär Captenen skrifva Rederiet på näsan huru han lefver när han är ute med skeppet, i främmande och utländsk hamn. När Captenen visar op rigtiga räkningar så frågar intet köpmannen efter någon ting vidare. Och så vill du skjuta skulden på köpmännerna och konsulerna at sjöfolket rymmer ifrån våra egna skepp. Du menar tro på, at om köpmännerna låte hålla folket bättre ombord, och om det intet vore så lätt at få protexter på utrikes ort, isynnerhet i England, som har så vidlöftig skeppsfart och ligger så tilhands; Du menar at sjömannen intet skulle våga så lätt på at rymma i krigens tid då präfsningen i England går hårt på. Jag vet just intet hvad jag skall säga om det ena och andra; Nog tänker jag väl det, at patronen som sitter hemma på Kantoret och kasserar inn pengarna

garna som vi stackare få slita så ondt före, han frågar intet stort efter hurudan skepparen annars är, bara han kan klå och slå ihop bra pengar och kanske spara derigenom, at han håller folket med knapp och dålig kost. Det frågas då intet stort efter om Skepparen är ordentelig och beskedelig karl i hamn, bara han förstår at föra skutan genom sjön och kan hushålla inn något för köpmannen: Alt det der är gu nås fant nog ibland; men vet du min k. Bror, jag kan försäkra dig at intet köpmannen kan alltid hjälpa det, minst när det kommer ann på folkets kosthåll; ty han kan intet hindra det at skepparen förer op i räkningarna bästa arter och gryn och flask och smör, då kanske det sämsta af dessa varor purras i matrosen. Ofta är det också hvarken köpmannens eller skepparens fel at matroserna rymma, Jag har sjelf varit matros men måtte ändå hålla med det som är rättvist. Jag vet ju det, at gastar rymma från de bästa kaptener i verlden och att de haft alting bra om bord, då de sluppit stockfisk och gröt, och på engelska viset fått bara kött; men då har det varit med matroserna som skriftea lyder om Jfraels barn, at de lefnade vid köttgryterna. När matrosen har lust at rymma så är det omöjligt at hafva något så till lags åt honom, at han blir kvar på sitt skepp. Man kan väl tänka huru det är, när matrosen rymma från sina kläder ock innestående månadspenningar; de rymma i stället för at gå hem till fästemoar, husrur och barn; ja jag har känt gastar, som varit till-och-med välmående och haft sina hemmansdelar på landet och haft största orsak i verlden at bli uti den svenska farten; men de ha ändå rymt och blifvit borta i många herrans år, ofta hela sin lifstid och blifvit så liderliga, at de til slut skämts för at gå hem eller at låta höra utaf sig, så at ingen vetat om de funkit eller flutit; så at vet du det är nästan omöjligt at

at hjelpta detta, då intet den sjöfarande har det förstånd och den heder uti sig, at han tänker sjelf och vil hjelpta sig sjelf. Nog håller jag med dig i det, at en rymmare aldrig borde få protext hvarken för pengar eller annat, utan efter han så gärna vill vara i den engelska tjensten så har han nog tid till at slafva om bord på kronans skepp, och der blir han minsann intet för fet. Jag tänkte väl intet så då jag rymde sjelf i mina dar; men nu kan jag intet neka för sanningen, at det vore fior synd och skam om våra ministrar och konstrar (consuler) skulle försvara sådana svenskar eller danskar som strandfatta sina egna skepp. Du vet ganska väl at man kan få protext (protection) af ameralityt i London för mindre än som betalas hos konseln, men när det går strängt på med präfsningen få duger intet amiralitets protext. Jag tycker nog om det at den svenske konseln i London intet gör som många andra konsler, som sälja protexter både til rymmare och andra, och sticka de pengarna i sin egen lomma, det är skamligt det. Nej vet du vår svenske konsel, han ger de pengarna åt den svenska kyrkan, och för de pengarna skall fattiga sjömän bli hjelpta hem til sveriget.—Och min fann lærer icke pengar behövas til det när kriget blir slut. Då bör likväl intet rymmare bli hjelpta hem som andra stackare som ha lidit skeppsbrott, och blifvit sjuka eller på annat vis varit så olyckliga at de stadnat utomlands. Nej rymmare böra aldrig få protext eller hjelp på det viset och de lära min fann intet få det heller; vänta bara när kriget slutar, då få de stackarna betala laget; nu tänka de intet på det utan suppa lika friskt som kriget skulle vara til evig tid. Detta säger jag intet för det jag vill göra mig helig efteråt, men för det jag sjelf fått ärfara hvad värkan det har med sig at vara rädd för präfsningen Aldrig ångrade jag mig så mycket för

för det jag rymde, som då det juft hände mig, at jag intet kunde få protext. De prässade för brinnande lifvet och jag var rädd som alle de hin, och var det icke knäfvelen at när jag kom til konseln och gjorde mig stat på at straxt få protext så fick jag ingen protext fast krögaren lofvat mig så visst at jag skulle få protext när jag ville. Du ska tro då gick hårdt på i rofengård. När jag kom til konseln så gjorde han mig så många korsfrågor härs och tvärs, jag förstod intet först hvad det skulle betyda; och intet vet jag om jag förtalte mig i häpenheten, men var icke det hin at konseln sa mig rent i synen, Du heter visst B. och har rymt från Förtroligheten och du får aldeles ingen protext. Jag både ronnade och bleknade i synen ty jag var intet van vid lögn och bedrägeri; men som jag lärt af min krögare at ta mig annat namn och at envist hålla i med den historien som han hjälpt mig at fätta ihop, och jag var rädd för at bli uptäckt, så slapp jag väl ut från Kåntoret och glad var jag, fast jag fick gå utan protext. Som jag kunde förstå hade säkert kaptenen anmält min rymning hos konseln och beskrifvet mig så noga at konseln kände igen mig. Du vet at jag också är litet okänd; ja den gången kom det rasande illa til pass at jag är vinnögd och rödhårig, säkert var det detta som förrådde mig. Jag kan försäkra dig min ki. Bror, at när jag då gick hem igen med krögaren så förbannade jag hela bedrägeriet och önskade at jag varit väl borta från London. Det är ändå bra at gå ärliga vägar och ha ett godt samvete, men då skall man min själ gå helt andra vägar än der en krögare går med en. Jag är så bränd och så harmsen, at jag vore färdig at säga, at genaste vägen til helvete ligger genom krogen, och då måtte också krögaren vara den förnämlie vägvisaren. Ja det kan jag bevisa bättre an någon präst
om

om det kommer derpå ann; för ser du om der ges ett helfvete så måtte det visst vara ett ondt samvete; och då vet jag intet huru man skulle genare komma til helfvete än genom krogen; ty genom krogen kommer man til at supa, hora, svärja, slafs, förstöra hälsan och välfärd, ja man går så länge på krogen at man til slut intet är som en förnuftig menniska utan värre än bestar och villdjur. Och det är min själ omöjeligt at tänka tillbaka på en sådan lefnad, när man börjar sanfa sig, utan at känna förebräelser och ett ondt samvete och juft plågas som om man skulle ligga emellan kabeln och spelet när ankare vindas opp; åtminstone kan jag förfäkra dig at min förra liderliga lefnad har kostat mig många svåra och hiskeliga stunder nu efteråt, fast jag vet visst at jag intet på långt när var ibland de värsta. Jag vet nog det at många af mina gamla lustiga kamrater skulle skratta åt mig om de fick läsa detta; de kallade mig altid för den helige studenten, när jag intet ville vara med dem; de skulle visst kalla mig den skenhelige Sjöorren och anse detta lika så besynnerligt som när man en gång på London hospital fick se en engelsk matros fitta och läsa i bibelen; man trodde det var bara för det han var på hospitalet, lika så skulle de nu tro at jag skrifver så här beskedeligt och alfvarsamt bara för det jag öfvergifvit sjöfarten och är landkrabba. Men du vet sjelf at jag var redan tämlig ordentelig och hushålsaktig sedan vi blef bekanta, och jag förfäkrar at jag varit ännu mer sådan alt sedan vi sist råkades; och jag har funnit det mer och mer lätt, och varit tusend gånger nöjdare och lyckligare än jag nånsin var förut; och om jag intet hade ändrat mig så är jag säker om at jag intet varit så lycklig som jag nu är; nej då hade jag väl ännu gått qvar i det härliga London och offrat til krögaren, utan at sjelf hafva en tröja på kroppen.

kroppen. Nej gu s'ke lof jag en gång blef förnuftig, beskedelig och hushållsaktig. Det skulle väl kunna hända, at jag ännu en gång förföker min lycka på sjön, men intet blir det som matros eller underfyrman; nej då skulle jag väl ha den ambitionen at bli styrman och så Capten; och det har jag funnit at så länge man intet tänker litet högre op än at vara och bli matros, så blir man aldrig mohn om sin heder; det är som man säger, at det är en dålig soldat som intet tänker bli general åtminstone korporal.

Men du ska tro at just nu har jag helt andra funderingar för mig, ty nästa vecka tänker jag ha bröllop. Derföre kan du väl gissa at det torde dra ut på tiden innan jag skrifver härnäst, och då kan du tro, jag har helt andra faker at skrifva om til dig; mellertid må du gömma dessa mina bref, i fall du kunde vid tilfalle göra gagn med dem. Du ska tro at jag har studerat lika så mycket på at skrifva dem som nånsin vår kyrkoherde funderar med sina konsefter (concepter). Du må gärna läsa mina bref för hvem du vill, jag skäms intet för dem och jag tänker sjelf at det är intet många som farit til sjöns och sen skrifvit så mycket för at tjena sina gamla supbröder.

Må alltid väl, önskar

Din

i bleka döden trogne

Nils B——

